

In memoriam

Ljubomir Antić

(Šepurine, 6. XI. 1946.
— Zagreb, 14. III. 2015.)

Ljubomir Antić rođen je u Prvić Šepurini 6. studenog 1946. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, gimnaziju u Šibeniku, a studij povijesti i arheologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1973. Magistrirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu 1980., tezom *Hrvatska federalistička seljačka stranka*, a 1983. doktorirao je na Filozofskom fakultetu u Zadru, disertacijom *Naše iseljeničtvo u Južnoj Americi i stvaranje jugoslavenske države*. Uz to je pohađao studij novinarstva na ondašnjem Fakultetu političkih nauka. Isprva je radio kao novinar i urednik u *Studentskom listu*, a nakon sloma Hrvatskog proljeća 1971. bilo mu je zabranjeno daljnje bavljenje novinarstvom, zbog čega je svoj profesionalni interes usmjerio prema istraživanju djelovanja hrvatskog iseljeničtva, osobito u Južnoj Americi. Isprva je radio u Institutu za migracije i narodnosti, a zatim kao znanstveni savjetnik u Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar, čiji je suosnivač. Osim toga, predavao je hrvatsku povijest XX. stoljeća na Hrvatskim studijima te na diplomskoj i poslijediplomskoj nastavi na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Kao član Hrvatske socijalno-liberalne stranke bio je zastupnik u Skupštini Grada Zagreba i Hrvatskom saboru (1992.—1995.), u kojem je obnašao dužnost predsjednika saborskog Odbora za ljudska prava i prava etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina. Također je djelovao kao član Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava (1992.), član saborskog Odbora za mirnu reintegraciju hrvatskih okupiranih područja (1995.), član Odbora za obilježavanje 50. obljetnice blajburških žrtava i žrtava Križnog puta (1995.) te član Komisije za pomilovanja (1996.). Do umirovljenja 1999. obnašao je dužnost ravnatelja Hrvatske izvještajne novinske agencije (HINA), a potom bio potpredsjednik Demokratske stranke (2000.), član Upravnog odbora Hrvatske matice iseljenika (2001.—2008.) i predsjednik Upravnog vijeća Instituta za migracije i narodnosti (2001.—2002.).

Iseljavanje Hrvata u Južnu Ameriku te djelovanje istaknutih hrvatskih pojedina i zajednica u hrvatskom iseljeničtvu bile su glavne teme Antićevog trajnog istraživačkog interesa. Iseljeničku tematiku također je popularizirao u medijima, kao feljtonist, kolumnist i scenarist televizijskih emisija, znatno pridonijevši skidanju ideološke stigme s hrvatske emigracije. Poslije prvih slobodnih demokratskih izbora 1989., u svome radu usredotočio se na hrvatsku političku povijest

XX. stoljeća, s naglaskom na različita gledišta u rješavanju hrvatskog pitanja u Austro-Ugarskoj, a zatim u obje jugoslavenske zajednice. Osobit naglasak stavio je na istraživanje pojave hrvatskog jugoslavenstva među dalmatinskim Hrvatima, da bi se naposljetku usredotočio na istraživanje ishodišta i posljedica velikosrpskog nacionalnog programa, jasno ukazujući na transvremenski karakter velikosrpskog ekspanzionističkog programa i njegov utjecaj na pobunu dijela hrvatskih Srba, a potom i na njihovo sudjelovanje u velikosrpskoj agresiji na Hrvatsku te Bosnu i Hercegovinu 1990.—1995.

Sudjelovao je u radu brojnih znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu te bio inicijator znanstvenih simpozija kao i član stručnih odbora. Objavio je više knjiga kao autor, koautor i urednik. Također je napisao veći broj znanstvenih radova u časopisima, kao i stručnih analiza, ocjena, prikaza i sl., koji su prevedeni na engleski i španjolski jezik. Najvrjednija su mu djela *Naše iseljenišтво u Južnoj Americi i stvaranje jugoslavenske države 1918. godine* (Zagreb, 1987.), *Hrvati u Južnoj Americi do 1914.* (Zagreb, 1991.), *Hrvati i Amerika* (Zagreb, 1992.), *Bračanin Ivan Krstulović, nacionalni preporoditelj američkih Hrvata* (Samobor, 2002.) i *Velikosrpski nacionalni program, ishodišta i posljedice* (Zagreb, 2007.).

Odlaskom Ljubomira Antića hrvatska je historiografija mnogo izgubila, a praznina koja je ostala iza njega teško će se popuniti. Stoga je smrt prof. Antića nenadoknadv gubitak za hrvatsku historiografiju.

• *Uredništvo*